

Sepultura, la seva guàrdia i resurrecció del Senyor

Primer Mestre de Santo Domingo de Silos, relleu de pedra tallada a la pilastra de l'angle NE del claustre, segona meitat del s. XI. Aquest relleu forma part d'un conjunt de vuit, a les quatre cantonades del claustre, de temàtica majoritàriament pasqual; són motius oferts a la contemplació dels monjos quan passen pel claustre.

La imatge té tres parts, clarament definides, dins d'un marc vertical rectangular, acabat amb arc de mig punt. Primerament, al centre de la imatge hi ha la **sepultura**: dos homes abaixats, Josep d'Arimatea i Nicodem (*Jo.* 19, 38-41) al cap i peus, estan disposant el cos del Senyor dins del sepulcre rectangular; el costat de la tomba fa un rectangle horitzontal molt evident; el que agafa la cama dreta porta una capa al vol; l'altre li està baixant el cap i el braç dret, amb la ma foradada, que fa una forta diagonal; Crist va nu, llevat d'un drap a la cintura, encara no està cobert pel sudari i es evident la seva mort.

En segon lloc, a la part de baix, hi ha els **soldats** que guarden el sepulcre, amb armes i escuts, al fons (*Mt.* 27,62-66): trasbalsats, no poden estar-se drets; formen un conjunt bastant simètric però inestable, prenent posicions contraposades.

Per acabar, hi ha la tercera escena dalt: a l'esquerra, l'àngel està assegut sobre la llosa que cobria la tomba, aixecada del seu lloc, fent una forta diagonal, alineada amb el braç dret de Crist. Aquella diagonal del braç, que baixava cap a l'horitzontal (línia del repòs, acabament i mort), s'inverteix, aixecant-se ara, pel moviment de la pedra, arribant precisament a l'alçada del braç mort, i manifesta la irrupció de la vida nova del Ressuscitat. L'àngel diu: *Ha ressuscitat d'entre els morts* (*Lc.* 28,6), i mostra la **tomba ara buida** a tres dones amb una mateixa actitud (vertical, atenta, acoblada i rítmica, fent figura de l'Església, contraposada a la confusa dels soldats, al servei del Món); elles s'acosten des del fons i la dreta, portant gerres de perfum per ungir el cos, que creien mort, de Crist (*Mc.* 16,5).

Hi ha una contraposició entre la mort i l'abaixament de la sepultura (*S'abaixà i es féu obedient fins acceptar la mort, i una mort de creu, Fl.* 2,8) i la Resurrecció, manifesta en el moviment d'aixecament de la pedra (*Déu l'ha exalçat, Fl.* 2, 9), i en la figura de l'àngel, deixant enrere la despulla de la tomba.

Dones i àngel tenen aureoles al cap, en un efecte visual semblant, i contraposat, als escuts dels soldats. El sepulcre és una caixa llarga, molt diferent del tallat a la roca esmentat als evangelis (per exemple, *Mt* 27,60).

Aquest relleu, sintèticament, mostra la mort del Senyor, i l'aparent fracàs de la seva vida; però el sobresalt dels soldats per l'acció de l'àngel (*Mt.* 28,4), mostra l'anul·lació dels poders humans; i l'anunci a les dones canvia el sentit d'aquesta història, que acaba amb la Resurrecció de Crist.

Així, l'horitzontal que tan clarament manifesta el sepulcre, és l'element compositiu que serveix per expressar l'inici de la narració (mort i fracàs); d'altra part la diagonal de la llosa, representant la del braç, moguda del seu lloc per l'àngel, que alhora (en un efecte visual sorprenent) s'hi asseu a sobre, proclama el triomf de la Resurrecció; àngel i dones, verticals, són a la part final de la història i, en la seva posició activa i projectiva, reflecteixen la vida nova.

No abandonaràs la meua vida enmig dels morts, ni deixaràs caure a la fossa el qui t'estima (Ac, 2, 27, Sl. 16, 10)

Frederic Chordá